

DZIENNIK POMORSKI



PRZEDPŁATA:

Miesięcznie w ekspedycji	2,56 zł.
Z odnośnikiem i w agencjach	2,65 "
Na pocztę, już z odnośnikiem	2,89 "
Kwartalnie w ekspedycji	7,65 "
Na pocztę, już z odnośnikiem	8,67 "
Strajki i inne wypadki zwalniają Wydawnictwo z dostarczania numerów bez zwrotu części kwoty abonamentowej.	

OGŁOSZENIA:

na 4 s ronie 6 lam. od wiersza mm. lub jego miejsca 15 gr., na 3 str. 30 gr., na 2 str. 60 gr. Dla W. M. Gdańska te same liczby w guidenach. Tłumaczenia i ogł. skomplikowane o 20 proc. drożej. Ogł. z innych krajów płatne tylko w walucie tychże. Terminowego ogłoszenia się nie gwarantuje.

Ogłoszenia przyjmuje się do godz. 9 przed poł.

Wtorek: Konrada w.
Sroda: † Suchy dzień. Leona b. m.

CHOJNICE, środa, dnia 20. lutego 1929 r.

Słońca wschód 7.12 zachód 17.18
Księżycy wschód 11.35 zach. 4.35

Wybór Prezydenta Rzeczypospolitej a projekt B. B.

Projektowi B. B. w sprawie Konstytucji poświęciliśmy dotychczas jeden artykuł. M. in. wypowiedzieliśmy wówczas zdanie, że naprawa Konstytucji musi iść w tym kierunku, żeby wyszła Polsce na dobro. Rzecz bowiem jasna, że Konstytucja powinna być podwaliną przyszłości nie dla jednego obozu, lecz dla całego narodu.

Dlatego dyskutując nad projektem B. B. trzeba wykazać w nim te momenty, które z powyższą zasadą stoją w sprzeczności.

Projekt B. B. zachowuje dla Polski dotychczasowy ustrój republikański. W naszych warunkach polskich ustrój ten jest jedynie możliwy. Przyszłość Polski budować się będzie tylko na podstawach szerokiego demokratyzmu. Jednakowoż w tendencjach demokratyzacyjnych nie wolno przesadzać. Nie każdy naród potrafi ze swoich przywilejów należycie korzystać. Co w jednym państwie wychodzi na pożytek, to w drugim państwie może stać się źródłem słabości. Zależy to w dużej mierze od kultury, obywatelskiego oświecenia, politycznego wyrobienia i wewnętrznej spójności danego narodu.

O tem autorzy projektu B. B. zapomnieli. Głosi on bowiem tezę, że Prezydenta Rzeczypospolitej wybiera cały naród w powszechnym głosowaniu. Dotychczas jak wiadomo wybierało Prezydenta t. zw. Zgromadzenie Narodowe czyli Sejm i Senat wspólnie. Projekt B. B. zatem daje narodowi pod tym względem jak najdalej idące prawa.

Zastanówmy się teraz, który sposób wybierania uważać należy za lepszy?

Bebisi twierdzą, że przy systemie dotychczasowym wychodzi z wyborów przeważnie jakaś osobistość kompromisowa bez wybitniejszej indywidualności i że tak wybrany prezydent zbyt jest zależny od parlamentu. Przytem powołują się na doświadczenia francuskie.

Trudno tym uwagom nie przyznać częściowej racji. Jednakowoż krytycy omawianego systemu nie biorą pod uwagę naszych polskich stosunków. Przecież mamy już swoje kilkulatnie doświadczenia i stwierdzić wypada, że polskie Zgromadzenie Narodowe zawsze pojmowało swoje obowiązki należycie. Przyjrzyjmy się, kogo dotąd na prezydenta wybierano.

Pierwszym był ś. p. inż. Narutowicz, światowej sławy inżynier, znany w Polsce jeno z krótkiego czasu urzędowania jako minister. Drugim by. St. Wojciechowski, wybitny społecznik, zasłużony jako organizator ruchu spółdzielczego, na stanowisku ministra spraw wewnętrznych ostro krytykowany. Trzecim — Ig. Mościcki, wielki wynalazca i słynny uczonec, w kraju nawet mało co znany.

A więc ani razu nie został wybrany czynny polityk Sejmu lub Senatu i za każdym razem powoływano a urząd Prezydenta osobistości stojące zdala od walk partyjnych, natomiast kierowano się ich wyjątkowymi zaletami osobistymi.

Jaki stąd wniosek? Bardzo pochlebny. Stronictwa w Sejmie i Senacie, nie mogąc z pośród siebie wystawić odpowiedniej kandydatury na Prezydenta Rzeczypospolitej, ujawniły dążności powoływania na ten urząd ludzi apolitycznych i jako indywidualności bardzo wybitnych.

Bez wątpienia zasadę tę uznać trzeba za zdrową i obywatelską.

Obecnie ten stan rzeczy ma się zmienić. B. B. projektuje wybór prezydenta przez cały naród i to z pośród dwóch kandydatów. Jednego wyznacza ustępujący Prezydent, drugiego Sejm i Senat.

Wygląda to bardzo pięknie i bardzo demokratycznie. Lecz jak będzie wyglądało, w praktyce? Zamiast 555 posłów i senatorów będzie prezydenta wybierało około 15 milionów wyborców. Czy to wyjdzie na lepsze?

Ujawnienie nowych machinacji „Volksbundu“ na Śląsku Afera z placami straży granicznej

Katowice, 18. 2. (radjo). Społeczeństwu polskiemu, a zwłaszcza na Śląsku, jest dobrze znana właściwa misja „kulturalno - oświatowej organizacji „Volksbundu“. Wyświetliło to aż nadto dobrze szereg procesów szpiegowskich. Obecnie ujawniamy dalszy ciekawy szczegół działalności tej organizacji, mianowicie stwierdziliśmy, że „Volksbund“ wypłaca sute zasiłki miesięczne b. członkom straży celnej, których w związku z dokonaną reorganizacją nie przyjęto do straży granicznej. Zwolnieni strażnicy utworzyli związek, domagający się od skarbu państwa odszkodowania dla nich

a którzy nadto jest dodatkowo subwencjonowany przez „Volksbund“. Ogólna liczba zwolnionych celników dosięga cyfry 4000. Wysiłki subwencji i zasiłków dotychczas nie zdołano ustalić. Władze interpelowane w tej sprawie odmawiają wszelkich wyjaśnień. Nowy ten kwiatuśzek działalności „Volksbundu“, napełnianego gadzinowemi funduszami, wykazuje jasno drogi propagandy niemieckiej w Polsce i oświetla poniekąd stosunki śląskie, tłumacząc zarazem możliwość sukcesów wyborczych, odnoszonych przez Niemców.

Wizyta rumuńskiego ministra Minorescu wstrzymana skutkiem zastój kolejowego.

Warszawa, 18. 2. (radjo). Agencja Rador donosi z Bukaresztu, że na skutek przerwania komunikacji kolejowej w Rumunii, wizyta rumuńskiego ministra Minorescu do Warszawy, odłożona została do drugiej połowy marca roku bieżącego.

Wobec tego, w międzyczasie wymienione zostaną noty między Warszawą a Bukaresztem w sprawach polityki zagranicznej oraz koniunktur wyłonionych po podpisaniu protokołu Litwinowa.

Moralność armji bolszewickiej Ważne tajemnice za spirytus sprzedali żołnierze sowieccy.

Moskwa, 18. 2. (radjo). Z Leningradu donoszą iż sąd polowy skazał na karę śmierci przez rozstrzelanie 3 żołnierzy armji czerwonej. Wyrok nastąpił na skutek dowiedzionego faktu sprzedaży ważnych tajnych dokumentów armji czerwonej agentom fińskim. Oprócz znacznej sumy pieniężnej ceną przekupstwa było 30 butelek spirytusu.

5 tysięcy kilometrów i 11 milionów funtów pochłonie kolej.

Londyn, 18. 2. (radjo). Towarzystwo Kolejowe Angielskie postanowiło elektryfikować linię kolejową długości przeszło 5 tysięcy kilometrów kosztem 11-tu milionów funtów szterlingów.

Będzie to największa praca elektryfikacyjna podejmowana przez to towarzystwo. Według obliczeń, zatrudnione zostanie około dziesięć tysięcy rozmaitych pracowników przy pracach elektryfikacyjnych.

Na pociechę biednym idzie fala ciepła wiosny lecz we Francji.

Paryż, 18. 2. (radjo). Dziś rano zanotowano tu zwykłą temperaturę. Termometr wskazywał plus 3-y stopnie. Tające wielkie masy śniegu potworzyły na ulicach potoki wody i kałuże błota. Ulice formalnie obsadzone są przez czyszcicieli. Również z całej Francji nadchodzą wiadomości o zwykłej temperaturze i odwilży.

Wszyscy znamy powszechne wybory. Tam nie tyle wartość kandydata odgrywa decydującą rolę, ile raczej sprytna agitacja. Thumy idą zwykle za największymi krzykaczami. A zresztą czy przeciętny wyborca może zdać sobie sprawę, który z kandydatów jest lepszy dla piastowania najwyższej w państwie godności? Śmiało twierdzić możemy, że właśnie w wyborach publicznych decydującą będą względy i instynkty partyjne, a przeciętny majestat Rzeczypospolitej musi stać ponad nimi.

Dalej nie wolno nam zapominać, że 30 proc. mieszkańców Polski to mniejszości narodowe. Ich głos w Zgromadzeniu Narodowym jest o wiele mniejszy niżeli w powszechnym głosowaniu. Ręka w rękę z mniejszościami pójda i żywiły lewicowe. A wtedy co? Elementa najmniej obywatelskie nie

Bohatera grypa zwyciężyła probibicję w Ameryce Połowa mieszkańców Ameryki choruje teraz na grype i pija ile się zmieści.

Londyn, 18. 2. (radjo). Nikt nie mógł zwalczyć probibicji amerykańskiej, mimo wielu atakujących ją i w parlamencie i w prasie. Udało się to dopiero grypie. Gdy choroba ta zaczęła zataczać coraz szersze kręgi, rząd pozwolił wydawać choremu na grype pół litra whisky dziennie. Zaraz po ogłoszeniu tego rozporządzenia rządowego, liczba chorych na grype powiększyła się tak zastraszająco, że w składach rządowych zabrakło whisky. Amerykanie widocznie piją... na zapas.

Leningrad zamienia się w New Jork ale pod względem bandytyzmu Napad bandytów na bank.

Ryga, 18. 2. (radjo). Donoszą z Moskwy, że w Leningradzie na tamtejszy oddział banku państwa dokonano śmiałego napadu bandyckiego.

Kasjer został zastrzelony, 2 urzędników rannych, a reszta personelu steroryzowana przez bandytów, którzy przybyli do banku samochodem. Cała zawartość kasy, która wynosiła z górą 100.000 rubli, stała się łupem rabusiów.

W „dzikich polach“ Meksyku napady dzikich band zbrodniczych

Berlin, 18. 2. (radjo). Banda rabusiów dokonała nowego zamachu na pociąg ekspres, zdążający z Yurecuare do Mexico-City w stanie Michigan. Bomby dynamitowe, położone na szynach eksplodowały, rozrywając doszczętnie parowóz i wagon bagażowy. Eskortujący oddział, złożony z 40 żołnierzy, został przez napastników wymordowany. Bandyci ukryli się w zasadzce i dopiero po wymordowaniu żołnierzy i personelu kolejowego rzucili się na podróźnych, obrabowując ich doszczętnie. Narazie brak dokładnych wiadomości, ile osób zostało zabitych. Ministerjum wojny zarządziło, aby wszystkie linie kolejowe były jaknajskrupulatniej strzeżone. Każdy pociąg pasażerski ma poprzedzać pociąg, złożony z lokomotywy i paru wagonów próżnych.

chybnie przy wyborze prezydenta odgrywałyby rolę decydującą.

Na koniec mała uwaga. Jeżeli projekt B. B. przewiduje wybór prezydenta przez cały naród, to czemu krępuje obywateli, iż wolno im wybierać tylko jednego z dwóch kandydatów? W takim razie czemu nie dopuścić do całkiem swobodnego wyboru jak to dzieje się w Niemczech. To byłby system naprawdę demokratyczny. Wtedy piastowałby godność najwyższą człowiek, reprezentujący najliczniejszy odłam narodu.

Cały demokratyzm B. B. wobec powyższego wygląda nieco podejrzanie i lepiejby będzie, jeżeli sposobu wybierania prezydenta nie będziemy naprawiać.

J. Ch.

Wspaniały Podarunek Włoch dla Stolicy Apostolskiej

Komfortowy pociąg dworski Ojca Św. — Papieskie monety i marki pocztowe

Rzym, 18. 2. (radjo.) Pociąg, który rząd włoski postanowił podarować Stolicy Apostolskiej, by uświetnić pojednanie Watykanu z Kwirynałem składać się będzie z wozu salonowego, który zamieniony zostanie na wspaniałą kaplicę z kosztownym ołtarzem, ozdobionym cennym obrazem Madonny Rafaela, podarunkiem rządu włoskiego. Po zatem w skład pociągu papieskiego wejdą wagony

pracownia, biblioteka, recepcyjny, sypialnia oraz jadalnia, wreszcie wagony dla orszaku papieskiego, bagażowe i kuchnie. Na ścianach wozów rozwieszono będą herby papieskie, zaś wagon recepcyjny wybity będzie czerwonym adamaszkiem. Podług informacji kół wtajemniczonych, państwo papieskie wypuści własne znaczki pocztowe i własne monety.

Ohydny handel niemiecki mózgami ludzkimi w Wrocławiu

Po 2 marki za jeden mózg ludzki brał personel

Berlin, 18. 2. (radjo.) Policja wrocławska dokonała sensacyjnego odkrycia ożywionego handlu mózgami ludzkimi.

Pracownicy szpitala Hankego uprawiali od lat ohydny proceder sprzedawania w tajemnicy

przed lekarzami mózgow osób zmarłych w szpitalu.

Mózgi te kupował od personelu szpitala uniwersytecki instytut anatomiczny, płacąc 2 do 3 marki t. j. 4 do 6 zł. za sztukę. Niesamowitych tych handlarzy aresztowano.

Federacja związków Pracowników umysłowych całej Polski

radziła w Katowicach.

Katowice, 18. 2. (radjo.) W dniu wczorajszym odbył się w Katowicach Zjazd Przedstawicieli Federacji Związku Pracowników Umysłowych z całej Polski.

W czasie obrad, powzięto szereg rezolucji, które przedłożone będą sferom rządów, jako postulaty pracowników umysłowych celem uwzględnienia ich przy wydaniu ustawy o ochronie pracy i regulacji płac.

Ku uczczeniu 6-go sierpnia 1914 r. pojęto budowę gmachu.

Kraków, 18. 2. (radjo.) Odbyło się tu posiedzenie Komitetu Obywatelskiego budowy domu w Oleandrach w wojew. krakowskim ku uczczeniu pamiętki dnia 6-go sierpnia 1914 roku. W posiedzeniu udział wzięli: Wojewoda Krakowski D-ca O. K. gen. Wróblewski, Prezydent miasta inż. Rolle, Towarzystwa i Korporacje, Przedstawiciele P. W. i W. F. Utworzono Komitet pod przewodnictwem inż. Rolle, który natychmiast przystępuje do organizowania zbiórki składek. Na protektorat poproszono Pana Prezydenta Rzeczypospolitej. Poza tym utworzono Komitet Honorowy, do którego zaproszono szereg wybitnych osobistości ze świata politycznego i gospodarczego, między innymi zaś, marsz. Szymańskiego i prof. Sekulowicza.

Niezwykła bohaterka obrończyni płci pięknej we Francji.

Paryż, 18. 2. (radjo.) Niebawale sensacyjne podanie wpłynęło do jednego z tutejszych sądów od kobiety, niejakiej Matydy Viguer. Domaga się ona aby zgilotynowano ją zamiast 2 innych zbrodnierek, skazanych na śmierć, a dotąd czekających w więzieniach na wykonanie wyroku. Zaznacza ona że niewątpliwie okrzyczana zostanie za umysłowo chorą, lecz to nie zdoła zmienić jej postępowania, powziętego przy pełni zdrowych zmysłów celem zmazania winy obu zbrodnierek oraz uświadomienia mężczyznom, że nie należy ścinać głów przedstawicielkom słabej płci, która mimo wszystko, co mogłyby popełnić w życiu, spełniają w życiu szczytną misję matek.

Nowa szajka komunistów Dostała się w ręce władz policyjnych

16 mężczyzn i 3 kobiety.

Warszawa, 18. 2. (radjo.) W mieszkaniu niejakiego Kuranta przy ul. Poleskiej 42 (w Targówku) policja 24 komisariatu aresztowała 19 osób, w tej liczbie 3 kobiety. Między zatrzymanymi znajdują się znani policyjni komuniści. Podczas rewizji u jednego z nich, a mianowicie u Ignacego Martynowicza, znaleziono rewolwer z kulą w lufie syst. „Mauzera”. Aresztowanych przekazano do dyspozycji policji politycznej.

Okrutny los obłąkanych W pożodrze ognia tańce i gonitwy 5-ć trupów w płomieniach.

Moskwa, 18. 2. (radjo.) Ubiegłej nocy wybuchł groźny pożar w zakładzie dla obłąkanych w Tokio. Gdy płomienie dotarły do poszczególnych sal, chorzy wśród nieludzkich wrzasków wyskoczyli z łóżek i rozpoczęli niesamowite tańce i gonitwy w płomieniach.

Strażacy musieli walczyć nie tylko z żywiołem, ale z wymykającymi się im z rąk i biegnącymi na oślep obłąkaniami.

Pięciu obłąkanych zginęło w płomieniach, wielu uległo ciężkim poparzeniom. Budynek spłonął doszczętnie.

Ponura tragedia Szwecji i Danii skutkiem wielkich mrozów i śnieżycy.

Danję i Szwecję południową przeszła wczoraj niezwyklej siły burza śnieżna, która zatamowała cały ruch okrętowy, kolejowy i samochodowy.

Na wielkim Belcie pięć okrętów uwięzło wśród lodów. Na morzu pomiędzy Kopenhagą i Malmö lodów. Na morzu pomiędzy Kopenhagą i Malmö we ku brzegom, wskutek czego mnóstwo parowców w cieśninie Kattegalt znajduje się w groźnym niebezpieczeństwie.

Napierające masy lodowe nie tylko że zmuszają okręty do zmiany kierunku, wpędzając je na mielizny, ale też bezpośrednio mogą je zmiażdżyć swym ogromem.

Na wszystkich linjach kolejowych ruch ograniczony albo odbywa się z przerwami. Na linjach autobusowych ruch wstrzymano zupełnie.

Mnóstwo samochodów ugrzęzło. W Kopenhadze mleko wydają za kartkami. W Szwecji południowej śnieżycy wyrządziła również silne spustoszenia.

Nawet słonie i niedźwiedzie spacerowały w kożuchach Mały, krokodyl i t. p. pod kołdrami.

Moskwa, 18. 2. (radjo.) Wskutek silnych mrozów panujących w Moskwie, popękaly rury ogrzewające dział zwierząt tropikalnych w ogrodzie zoologicznym, gdzie temperatura obniżyła się w sposób, zagrażający życiu tych zwierząt.

Administracja, aby ocalić zagrożone zwierzęta, przykryła je futrami i kołdrami. Pomimo to kilka cennych okazów zginęło.

Katastrofa 2-oh okrętów Pasażerowie uratowani

Berlin, 18. 2. (radjo.) Telegramy z Zofji donoszą, że okręt handlowy - pasażerski Kanowra, zdążający z Sydney do Neuberu osiadł koło Cleuz na mieliznie, a następnie odrzucony falą uderzył w skałę przepolowując się.

Tonącemu okrętowi pospieszył okręt Capwilson ratując pasażerów, Natomiast wszystkie bagaże pasażerów i ładunek okrętów, zatonęły.

Kilka okrętów pospieszyły również na pomoc tonącemu okrętowi Mackarra, lecz z powodu gwałtownej burzy nie zdążyły na czas. Okręt ów zatonął.

Państwa ścigać będą handlarzy narkotykami

Waszyngton, 18. 2. (radjo.) Sekretarz Stanu Kellogg złożył oficjalne oświadczenie, że Stany Zjednoczone zawarły z Anglią i dwunastu innymi państwami umowę w sprawie zwalczania nielegalnego handlu narkotykami. Do traktatu tego przystąpiły: Polska, Francja, Niemcy, Włochy, Szwecja, Dania, Holandia, Turcja i Japonia.

Umowa dotyczy sposobu walki i zarządzeń międzynarodowych w sprawie pomocy przy ściganiu handlarzy oraz sposobu wydawania w drodze uproszczonej kar na przemytników i handlarzy.

Po tajemniczym wybuchu zbiornika w Berlinie Sledztwo centrali berlińskiej bez rezultatów

Berlin, 18. 2. (radjo.) Tajemniczy wybuch zbiornika z ropą, komentowany jest nadal jako rzecz niezwykła. Według twierdzenia pism berlińskich od dwustu przeszło lat nie było tak wielkiej katastrofy w Berlinie.

Sledztwo prowadzone energicznie przez centralę tajnej policji berlińskiej, narazie nie przyniosło żadnych rezultatów. Na ten temat krążą

Pogrzeb zięcia Prezydenta Rzeczypospolitej

Warszawa, 18. 2. (radjo.) Dziś odbył się pogrzeb zięcia Pana Prezydenta Rzeczypospolitej, ś. p. dr. Świsłockiego. Nabożeństwo żałobne za duszę ś. p. mjr. rez. dr. Świsłockiego odprawił Kapelan Pana Prezydenta w kościele Ś. Boromeusza. W nabożeństwie wzięli udział: Pan Prezydent wraz z małżonką, rodzina zmarłego, Premier Bartel na czele rządu, korpus dyplomatyczny, Generalicja wojskowa, przedstawiciele władz, dwa pułki piechoty i pułk artylerji. Straż honorową przy trumnie zmarłego pełniła artylerja. Przy dźwiękach marsza żałobnego odprowadzono zwłoki na miejsce wiecznego spoczynku.

Za głosowanie przeciw pancernikowi Wykluczyli ich z partji komunistycznej

Berlin, 18. 2. (radjo.) Berlińskie agencje telegraficzne donoszą z Moskwy, Komintern postanowił wykluczyć z Międzynarodówki przywódców berlińskiej frakcji komunistycznej Talhelmera i Brandiera, za rzekome antykomunistyczne wystąpienia. Według pogłosek zaś wykluczenie tych dwóch przywódców komunistycznych na ścisły związek z ostreimi ich wystąpieniami w parlamencie Niemieckim w czasie debaty nad sprawą zbrojeń. Usunięcie ich poszło według dyrektyw Berlina.

Groźba socjalistyczna nowych rozruchów w Austrii

Wiedeń, 18. 2. (radjo.) Dzienniki wiedeńskie podają, że sfery rządowe wyrażają zaniepokojenie z powodu zamierzonych manifestacji w dniu 23 lutego r. b. przez socjalistyczne organizacje. Relacja pism brzmi, że powtórzyć się mogą takie same wypadki jakie miały miejsce w Wienerneustadt. Dzienniki wzywają rząd aby do tych manifestacji nie dopuścił.

Układ handlowy niemiecko-sowiecki zawarty w sprawie emigracji rosyjskiej.

Moskwa, 18. 2. (radjo.) Moskiewski korespondent „Vossische Zeitung” donosi z Moskwy, że w toku rokowań handlowych niemiecko - rosyjskich podpisany został układ w sprawie przewozu rosyjskiej emigracji na morzach północnych oraz w sprawach zasadniczych komunikacji morskiej.

Mieszkańcy wyspy Norge uwięzieni skutkiem mrozów aeroplany z żywnością.

Berlin, 18. 2. (radjo.) Z Berlina donoszą, że na słynnych wyspach Norge, odcięte zostały od świata skutkiem mrozów i zawieji śnieżnych, całe rzesze turystów i wycieczkowców oraz osady wyspy. Dostęp okrętami nie możliwy z powodu zamrznięcia zatoki i wielkich gór lodowych. Na pomoc odciętym wyleciały aeroplany z żywnością i odzieżą. Położenie tych ludzi jest tragiczne.

Odwilż idzie do nas z południowych stron

Warszawa, 18. 2. (radjo.) W Szwajcarii zanotowano dzisiaj dość poważną wyżkę temperatury oraz wiatry południowe jak również znaczną odwilż.

Również i z Paryża donoszą o dalszej wyżce temperatury i topnieniu śniegów. Rząd już czyni przygotowania na wypadek odwilży celem ratowania miast i wsi przed powodzią.

Nad Litwą i Rosją latają meteory jak wróble Ludność myśli, że to diabły bolszewickie.

Berlin, 18. 2. (radjo.) Z Moskwy donoszą, że nad Rostowem nad Donem przeleciał niezwyklej wielkości meteor, który był widziany w promieniu 100 klm.

Meteor wydawał tak silne światło o kolorze niebieskim, że miasto Rostow przez kilka minut było oświetlone. Meteor przeleciał w kierunku południowo - zachodnim i rozsypał się w powietrzu.

To niezwykle zjawisko atmosferyczne zrobiło olbrzymie wrażenie na ludności wiejskiej.

Nowe aresztowania polaków na Litwie kowieńskiej Nienawiść pruskiego knechta.

Kowno, 18. 2. (radjo.) Wczoraj nadeszła do Wilna wiadomość, że w powiecie olickim na Litwie policja polityczna aresztowała 4 polaków, którym zarzuca szpiegostwo na rzecz Polski. Aresztowanych odstawiono do Kowna i osadzono w tamtejszym więzieniu.

najrozmaitsze wersje. Ogólnie przypuszcza się, że nie był to przypadek lecz planowo obmyślony zamach, który pociągnąć mógł olbrzymie szkody, gdyby nie sprzyjające okoliczności.

W związku z przeprowadzonym sledztwem aresztowano cały szereg osób, jednak dotychczasowe dochodzenia okryte są największą tajemnicą. Zaniepokojenie w Berlinie jest bardzo wielkie.

Napad który się nie udał

Napastników wysledzono i przychwycono. — Mają oni na sumieniu szereg napadów rabunkowych w powiecie toruńskim

(Od własnego korespondenta.)

Luszkowo, pow. świecki.

Przed kilku dniami w godzinach wieczornych, usiłowało kilku osobników napisać na zagrodę posiadziela p. Klimkiewicza w Luszkowie. Nim wtargnęli do wnętrza oddali przez okno kilka strzałów rewolwerowych do pokoju, w którym znajdowała się rodzina, los chciał iż na szczęście nikt nie został zraniony. Gospodarz schwycił za rewolwer i oddał kilka strzałów w kierunku napastników, którzy widząc, że mają do czynienia z osadnikiem posiadającym broń palną, uważali za

stosowne dalszego napadu zaniechać i uciekli.

Policja wdrożyła za bandytami surowe śledztwo, które wreszcie pomyślnym wynikiem się zakończyło. Sprawców ujawniono są to wszyscy osobnicy bez stałego miejsca zamieszkania. Nazwiska ich Zygmunta Tomaszewski, Feliks Kurowski, Władysław Wenczerski i Jan Biały. Jak się okazało mają oni na sumieniu cały szereg napadów rabunkowych dokonanych w powiecie toruńskim. Przynali się również do wykonania napadu w Luszkowie.

Recepta nadana z odległości 1200 mil

uratowała pacjenta od śmierci.

Londyn, 18. 2. (radio). Młody lekarz amerykański, Dr. Schiffman, na okręcie „Berengaria” został ukąszony w palec przez jedną ze żmij, które pozostawały pod jego opieką i, które były przeznaczone dla laboratorjum uniwersyteckich w Wiedniu. Ręka zaczęła puchnąć gwałtownie.

Lekarz okrętowy gorliwie zajął się chorym, który jednak zapadł w omdlenie i czynność serca znacznie osłabła. Wówczas przyszło na myśl lekarzowi okrętowemu, aby przez radio zapytać o radę znakomitego specjalisty od jądów węzowych, d-ra Dittmana w New Yorku.

„Berengaria” znajdowała się wtedy na Atlantyku, w odległości 1.200 mil morskich od brzegu amerykańskiego.

Radjotelegrafista podał depeszę do New Yorku, skąd natychmiast zwrócono się telefonicznie do d-ra Dittmana. W ciągu siedmiu minut przyszła odpowiedź z receptą, którą lekarz okrętowy natychmiast zużytkował i odnośne lekarstwo zaaplikował choremu.

Chory po paru dniach zupełnie zdrowy, wyładował w Cherbourgu.

KRONIKA MIEJSCOWA.

Chojnice, dnia 19. lutego 1929 r.

Wezwanie do Pań Chojnickich!

Zamieszczając poniżej odezwę Komitetu Wystawy Pracy Kobiet proszę wszystkie Panie miasta Chojnic które pracują w jednym z wymienionych działów w odeszwe wyszce gólnionych, aby w czwartek dnia 21-go lutego br. o godz. 16.30 (t. j. 4.30) po południu przybyły do lokalu p. Kalety.

Proszę równocześnie o powiadomienie względnie o przygotowanie adresów tych pań które z jakichkolwiek powodów nie mogłyby przybyć na to zebranie, względnie pań z powiatu chojnickiego, które zajmują się pracą społeczną w każdym kierunku lub pracami organizacyjnymi kobiet polskich.

Rozchodzą się tu o przygotowanie z Chojnic i powiatu materiału statystycznego na Powszechną Wystawę Krajową w Poznaniu na której dział osobny posiadać będzie Komitet Wystawowy Pracy Kobiet

Wobec przygotowań kobiet z całej Polski, Chojnice nie mogą pozostać na szarym końcu.

Zapraszamy więc wszystkie Panie m. Chojnic do wspólnej pracy!

Poniżej zamieszczamy odezwę!

Z Wolszlegierów
Władysława Obertyńska.

Odezwę Komitetu Wystawy Pracy Kobiet.

W maju 1929 roku otwiera się Powszechna Wystawa Krajowa w Poznaniu.

Częścią tej wystawy będzie Wystawa Pracy Kobiet. Ma ona na celu przedstawienie udziału kobiet w życiu i pracy twórczej narodu.

Wiemy wszystkie jak wielkim jest ten udział. — Chodzi tylko o to, żeby wiernie zobrazować rzeczywisty stan rzeczy. Będzie to miało również duże znaczenie praktyczne, gdyż ułatwi nam, wywalczenie sobie należytych warunków pracy.

Wynika z tego że to jest sprawa dotycząca wszystkich kobiet. Żadna nie powinna pozostać wobec niej obojętną. Praca kobiet ma być przedstawiona w 10 działach:

1. Dział pracy umysłowej. 2. Dział pracy zawodowej. 3. Dział pracy społecznej. 4. Dział pracy kobiecej na roli. 5. Dział pracy przemysłu kobiecego. 6. Dział pracy organizacji gospodarstwa domowego. 7. Dział pracy zdbienictwa i sztuki czystej. 8. Dział pracy wychowania fizycznego. 9. Dział pracy Polka na emigracji. 10. Dział pracy „Bazar”. Każda z nas pracuje w jednym z tych działów. Każdą powinno to obchodzić.

Urządzenie wystawy pociąga za sobą duże koszty. Trzeba pieniądze. Komitet wystawy sprzedaje żetony 1-o i 10-o złotych. Każda kobieta w Polsce powinna kupić taki żeton.

Sprawiedliwe wynagrodzenie.

Na wniosek pp. ministra spraw zagranicznych, komunikacji robót publicznych, oraz poczt i telegrafów, zgłoszony w prorozumieniu z p. ministrem skarbu, Rada Ministrów uchwaliła wypłacić jednorazowy dodatek w wysokości od 50 — 100 złotych, tym funkcjonariuszom policji państwowej, kolei, służby pocztowo - telegraficznej oraz drogowej, którzy w okresie ciężkich mrozów pełnili stałą służbę zewnętrzną.

Uroczysta Akademia ku uczczeniu Koronacji

Ojca św. Piusa XI.

Apel Ligi Katolickiej i Komitetu Uroczystości Narodowych, wystosowany pod adresem sfer katolickich w Chojnicach, nie pozostał bez echa!

Wielka sala Auli Gimnazjum Państwowego w Chojnicach zgromadziła w dniu niedzielnym kilkaset osób ze świata katolickiego, które w imieniu rodzin swoich, Stowarzyszeń, Organizacji i Zrzeszeń Społecznych, godnie uczcily Rocznicę koronacji Najwyższego Duszpasterza, Ojca świętego.

Akademiją rozpoczęły śpiewy „Lutni”, chórów: mieszane go i męskiego oraz deklamacje: p. Grochowskiej i jej in.; z uczczeniem. Do zebranych przemówił inspektor szkolny p. Grochowski prezes Ligi Katolickiej w Chojnicach, w gorących słowach motywując powody urządzenia Akademii oraz obowiązek czczenia pamiętki koronacji Ojca św.

Po przemówieniu Prezesa Ligi, odegrano dwa utwory muzyczne bardzo udanie, poczem przemawiał prof. Bieszk. Właściwie przemówienie prof. Bieszka określić trzeba jako obszerny referat o doniosłym znaczeniu. Mianowicie połowa zebranych nie znała zapewne przyczyn i historii całej zatargu Watykanu z rządem włoskim, nie znała powodów które skłoniły poprzednich papieży, do wycofania się z udziału w oficjalnego w polityce międzynarodowej oraz na wielkie znaczenie zawarcia pokoju między Watykanem a rządem włoskim przez Ojca świętego Piusa XI-go jak również na znakomite posunięcie polityczne Ojca św. przy pertraktacjach o zawarcie zgody.

Podkreślenie tych momentów historycznych przez prof. Bieszka nietylko objaśniło zebranych katolików o wielkiej roli dziejowej, jaką odgrywał Kościół Katolicki ale przede wszystkim, dowiodło katolikom dlaczego dumni być winny z Wiary św. swojej i ze swojego Arcypasterza Najwyższego w Rzymie.

Dokładniej jeszcze, uzupełnił wyjaśnienia prof. Bieszka, Ks. Kanonik Makowski, podkreślając te momenty, kiedy to nieomal świat cały wyciągnął rękę ku Ojcu świętemu ówczesnemu prosząc o zgodę a jedynie zabieg masonerii unicestwiły te starania.

Oba przemówienia, nosiły charakter dokładnej ilustracji stosunków rządów świeckich do Kościoła Katolickiego i Jego Przedstawiciela Ojca św.

To też wszyscy zebrani, w poczuciu dumy wiernych katolików, Synów Kościoła i najwierniejszych poddanych Jego Kapłana Najwyższego — Ojca św., gorąco oklaskiwali przedmówców, dziękując im za słowa zachęty i nauki.

Po przemówieniu prelegentów chór męski „Lutni” odśpiewał „Tu est Petrus”, poczem wszyscy obecni, odśpiewali wspólnie: „My chcemy Boga”.

W podniosłym nastroju zakończono uroczysty wieczorek ku uczczeniu rocznicy Koronacji Papieża.

W końcu nadmienić wypada, że pomimo śnieżnej zawiści, obecnych było około 500 osób i to przeważnie starszych, oraz dużo osób z kół inteligencji, co nawet podkreślić należy z uznaniem, któż bowiem, jeśli nie inteligencja najdobitniej zrozumieć potrafi czemu jest wiara katolicka dla Narodu Polskiego?

To też fakt ten w kronikach życia miasta Chojnic zapisany zostanie niewątpliwie złotymi głoskami.

Komitetowi zaś całego, a wszczególności p. insp. szkolnemu i Prezesowi Ligi Katolickiej — Grochowskiemu głębokie należy się uznanie, za zorganizowanie Akademii która w duszach chojniczan pozostanie niewątpliwie na dłu go w pamięci.

Ping - Pong.

W wtorek dnia 19 bm. o godzinie 7.30 odbędą się ostatnie rozgrywki o mistrzostwo Chojnic. Zawodnicy, którzy się nie stawiają zostaną z listy wykluczeni.

Kierownictwo.

Meldowanie się osób w wieku wojskowym.

Osoby w wieku wojskowym, przypuszczając, że nowa ustawa meldunkowa wprowadziła zmiany do przepisów meldunkowych wojskowych, coraz częściej zaniebują obowiązek zgłoszenia się do urzędu przy zmianie miejsca zamieszkania. Powoduje to kary i utrudnia prostą procedurę wymeldowania się i zameldowania.

Władze wojskowe nie zmieniły dotychczasowych przepisów i zmiany na razie nie są przewidywane. Wszyscy, poczynając od wieku 18 tj. od dnia wciągnięcia do rejestru poborowego do lat 50 włącznie, szeregowi rezerwy i pospolitego ruszenia obowiązani są w ciągu 8 dni meldować w urzędzie meldunków wojskowych zmianę adresu, o ile zmieniają mieszkanie w danym okręgu meldunkowym. Natomiast w ciągu dni 14 należy meldować o zmianie miejsca zamieszkania, a ile zmiana ta związana jest z wyjazdem poza poprzedni okręg meldunkowy.

RUCH w TOWARZYSTWACH

Kat. Stow. Pol. Młodz. Żeńskiej. W środę dnia 20 bm. o godzinie 8 wieczorem posiedzenie zarządu na zwykłym miejscu. Ze względu na ważność obrad przybycie wszystkich druhen pożądane.

W czwartek 21 bm. o godzinie 8 wieczorem zebranie plenarne w szkole żeńskiej. Uprasza się o przybycie wszystkich druhen.

Sprawy służ!

Prezeska.

Lutnia. Dziś, we wtorek lekcja śpiewu dla chóru mieszanego o godz. 8 wiecz. w szkole. Kompletny chór konieczny potrzebny.

Dyrygent.

Baczność! Powstańcy i Wojacy! Miesięczne zebranie Tow. Powst. i Wojaków odbędzie się w środę dnia 20 bm. o godz. 8 wiecz. w salce p. Locha. Wykład p. Dr. Sobierajczyka.

Wszyscy członkowie winni się stawić.

Wolność!

(—) Morawski, prezes i por. rez. **Baczność! P. Z. K.** We wtorek dnia 19. 2. 1929 o godz. 19.30 odbędzie się miesięczne zebranie Polskiego Związku Kolejowców na sali p. Jazdzewskiego. Na porządku dziennym bardzo ważne sprawy o liczny udział prosi Zarząd.

Zw. Zaw. Drużyn Kondukt. Dnia 19 lutego br. odbędzie się walne zebranie Z. Z. D. K. w lokalu p. Locha przy Rynku o godz. 16. O liczny udział prosi Zarząd.

Z dalszej Polski.

Komornik sądowy defraudantem.

Gniezno. Do dyspozycji władz sądowych w Gnieźnie odstawiono komornika sądowego z Wągrowca Maks. Rykaczewskiego, który w ciągu ośmiu miesięcy sprzeniewierzył około 16.000 złotych.

Gielda Płatów Rolnych w Poznaniu

Warunek: handel hurt. fr. st. zjazd. ładunki waga — dostawa zaraz za 100 kg, w 1000 ct.

Zyto	33,20 — 33,40
Pszenica	42,50 — 43,50
Jęczmień przemysłowy	32,25 — 36,25
Jęczmień brow.	34,00 — 36,00
Owies	30,25 — 31,25
Mąka z. 70% wł. work.	— 46,50
Mąka p. 65% wł. work.	59,50 — 63,50
Groch polny	44,00 — 47,00
Groch Victorja	62,00 — 67,00
Groch f.	53,00 — 58,00
Peluszka	39,00 — 41,00
Wyka latowa	41,00 — 43,00

Płace robotników rolnych na Pomorzu za styczeń 1929

Obliczenie płac — dokonane przez Okręgowego Inspektora Pracy w Toruniu — wygląda jak poniżej. Płace te obliczył inspektor pracy na podstawie ceny żyta — notowanej na giełdzie poznańskiej pomiędzy 16-tym a 20-tym styczniem 1929 r. Cena ta wynosiła wówczas 16 zł. 50 gr. za centnar pojedynczy.

Ordynariusze (płaca miesięczna):

Ręcznicy	9,63 zł.
Stróże skotarze, oprzączone, wartownicy	11,04 zł
Fornale pracujący stale końmi	12,38 zł.
Włodarze	13,75 zł.
Owczarze	15,12 zł.
Rzemieślnicy bez narzędzi	22,00 zł.
Rzemieślnicy z narzędziami	24,75 zł.

W powiatach Gniewskim i Tczewskim dla wszystkich kategorii ordynariuszy oprócz rzemieślników w zamian obniżonej ordynarii pensje wynoszą o 3 ctr. rocznie więcej, tj. miesięcznie 4,13 zł.

W powiecie Starogardzkim o 2 ctr. rocznie więcej, t. j. miesięcznie 3,75 zł.

Dla rzemieślników w powiecie Gniewskim i Tczewskim w zamian obniżonej ordynarii pensje wynoszą o 2 ctr. rocznie więcej t. j. miesięcznie 2,75 zł., w powiecie Starogardzkim o 1 ctr. rocznie więcej t. j. miesięcznie 1,38 zł.

Zacicznicy (płaca dzienna):

Kategoria I. dziewczęta i chłopcy od 14 do 15 lat według obopólnej umowy.	
Kategoria I b. dziewczęta i chłopcy od 15 do 16 lat	0,39 zł
Kategoria II a dziewczęta i chłopcy od 16 do 18 lat	0,65 zł
Kategoria II b dziewczęta i chłopcy ponad 18 lat	0,71½ zł
Kategoria III chłopcy od 18 do 21 lat	0,91 zł
Kategoria IV chłopcy ponad 21 lat zdolni do wszelkiej pracy i do kosy	1,43 zł

Chałupnicy (płaca dzienna):

Chałupnicy	1,23½ zł
Dziewczęta i chłopcy wolnego robotnika otrzymują zapłatę w gotówce zaciczników odnośnej kategorii (o 6 i pół grosza więcej).	

Dla służby włościańskiej (gburskiej) za miesiąc styczeń 1929 roku.)

Parobcy i dziewczęta od 14 do 16 lat 2 ctr. żyta miesięcznie	33,00 zł
Parobcy i dziewczęta od 16 do 18 lat 2 i ćwierć ctr żyta miesięcznie	37,13 zł
Dziewczęta ponad lat 18 i chłopcy do lat 20 — 2,65 ctr. żyta	43,73 zł
Robotnicy ponad lat 20 — 2 ctr. 90 ft. żyta miesięcznie	47,85 zł

Dojarze.

Wynagrodzenie dojarza wynosi według paragrafu 3 kontraktu dla szwajcarów	
ad. 1. od sztuki krowy dojnej, wołu roboczego stadnika rozplodowego	1,04 zł
ad. 2. od sztuki jałowizny powyżej 10 tygodni do dojścia do krowy lub wołu roboczego	0,65 zł
ad. 3. za wychowanie zdrowego cielaka do 10 tygodni	0,65 zł

Płaca kobiet.

Jako wynagrodzenie pobierać będzie żona pracownika za przepracowaną godzinę 0,26 zł. Toruń, dnia 9 lutego 1929 roku.

Inspektor Pracy XI. Okręg.

(inż. H. Zagrodzki)

Za zgodność odpisu

(Błędzki, sekr.

Płace dla sezonowców za mies. grudzień.

Pozatem dodatkowo Okręgowy Inspektor Pracy w Toruniu obliczył płace za grudzień dla sezonowych robotników rolnych na Pomorzu.

Sezonowcy.

Kategoria I. robotnicy (mężczyźni) ponad 21 lat zdolni do wszelkiej pracy męskiej i do kosy	2,16 zł
Kategoria II chłopcy od 18 do 21 lat, wykonujący wszelką pracę męską oraz dziewczęta ponad lat 18	1,68 zł
Kategoria III dziewczęta i chłopcy od 16 do 18 lat	1,32 zł

Toruń, dnia 23. stycznia 1929 roku.

Inspektor Pracy XI. Okręgu

(—) Inż. H. Zagrodzki.

Z POMORZA

Z życia młodzieży na wsi.

Oslowo, pow. świecki. Staraniem kierownika tutejszej szkoły oraz zarządu gminnego pobudowano w jednej z klas, tymczasowo nie czynnej, scenę, która służy dla przedstawień. W dniu ostatniego przedstawienia młodzieży pozaszkolnej odegrano dwie sztuczki sceniczne pt. „W starym piecu djabeł pali” i „Mosiek spekulant”. Czysty zysk z tej imprezy obrócono 2/3 na zakup pomocy naukowych tut. szkoły, a 1/3 na budowę figury Królowej Korony Polskiej w Świeciu.

Założenie nowego Kółka Rolniczego.

Mirowice pod Pruszczem. Staraniem dzierżawcy majątku Nieciszewo p. Bolesława Markowskiego założono w naszej wsi Kółko Rolnicze. Zebranie organizacyjne odbyło się u p. Malankowskiego Cele i zadania Kółek Rolniczych omówił w treściwym referacie p. dyr. Raczkowski z Bydgoszczy. Uchwalono Kółko utworzyć i wybrano zarząd w składzie następującym: pp. Bolesław Markowski prezes Malanowski zastępca, Piotr Kilisz, sekretarz, Józef Kneblewski skarbnik, Nowo założonemu Kółku Rolniczemu „Szcześć Boże”.

Złote gody małżeńskie.

Mały Komórk, pow. świecki. Złote gody 50 lecia zgodnego pożycia małżeńskiego, obchodzili małżonkowie Michał i Marjanna z Guzowskich, Kamrowscy, w przedostatnim tygodniu. W gronie swych dzieci wnuków i znajomych udali się jubilat do kościoła parafjalnego w Komórsku, gdzie ks. prob. Piechowski odprawił na ich intencję mszę św. Jubilat, aczkolwiek liczą już

79 względnie 70 lat cieszą się jeszcze czerstwem zdrowiem. Jubilat „Szcześć Boże”.

„Na wymiarze”.

Korytowo, pow. świecki. Miejscowe Tow. Powstańców i Wojaków urządziło na sali p. Maciejewskiego przedstawienie amatorskie. Zespół amatorski złożony z pp. Stefani Zielińskiej, Marji Gzelówny, Ewy Kałdorowskiej, Konrada Zielińskiego Jana Koniarskiego, Antoniego Gmyza, Jana Konieczki, Kazimierza Drewki, Władysława Kulikowskiego, odegrał sztukę ludową pt. „Na wymiarze”. Amatorzy wywiązali się z swych zadań pomyślnie. Zabawa taneczna, podczas której przegrywała orkiestra p. Mrozika z Lubiewa była zakończeniem całości.

Z życia towarzystw.

Lniano, pow. świecki. W lokalu zebrań u p. Seidla, odbyło się doroczne walne zebranie miejscowego Tow. Powst. i Wojaków. W toku obrad zdał zarząd obszerny sprawozdanie z całorocznej działalności. Do nowego zarządu wybrano: pp. Anastazego Kąkola, ponownie prezesem, Antoni Pík, sekretarz, Władysław Pałczyński, skarbnik, Melke komendant, nauczyciel Bykowski, referent oświatowy, Alojzy Dembek, chorąży, Augustyn Reszke i Ambroży Piotrowski, komisja rewizyjna. Miejscowe Tow. liczy 62 członków.

Tydzień Propagandy Trzeźwości w Świeciu.

Świecie nad Wisłą. Z inicjatywy ks. wik. Lehmann dr. Fuhrmanna i prof. Habla odbyło się tu zebranie Komitetu Parafjalnego urządzającego w naszym mieście „Tydzień Propagandy Trzeźwości”. Tydzień taki rozpocznie się tu 23 bm. Dzięki poparciu akcji propagandowej przez pp. starostę

powiat. Kowalskiego, Komendanta garnizonu majora Grzanke, dyr. Dr. Kuchannego i dyr. Kasy Chorych Dąbrowskiego, odbędzie się cykl wykładów dla młodzieży szkolnej i pozaszkolnej, dla wojska i szerszej publiczności. Wykłady będą urozmaicane za pomocą barwnych tablic i przezroczny. Będą to wykłady na temat: „Co to jest alkohol i jakie jest jego działanie”. Alkohol wróg ludu Naukowe powstawały walki z alkoholizmem” Trzeźwość narodu podstawą potęgi Państwa”.

Wśród Wojaków i Powstańców.

Jeżewo, pow. świecki. Odbyło się doroczne walne zebranie miejscowego Tow. Powst. i Wojaków, które zagał prezes p. Kolańczyk. Prezydium z brania tworzyli pp. Urbański jako marszałek, Pałajkowski sekretarz, Adrych i Lobocki ławnicy. Po udzieleniu absolutorjum dotychczasowemu zarządowi przystąpiono do wyborów nowego, w skład którego weszli: pp. por. rez. Kolańczyk ponownie jako prezes, Jan Pałajkowski sekretarz, Franciszek Chmielewski skarbnik, Hoffmann komendant.

Kilka chwil wśród młodzieży.

Warlubie, pow. świecki. Miejscowe Stow. Młodzieży Męskiej urządziło na sali p. Popławskiego wieczorek z nadzwyczaj bogatym programem. Po przywitaniu przez prezesa p. Nogowskiego wygłosił p. Kozłowski wicepatron Stow. referat na temat „Zasługa St. Moniuszki w polskiej literaturze muzycznej”. Nastąpiły pieśni chóru Stow. na cześć głośno, pod batutą p. Kozłowskiego. Zespół amatorski odegrał dwie sztuczki sceniczne, wreszcie nastąpiła wspólna kawka, podczas której przemówił patron Stow. ks. Bączkowski.

Na mocy przywileju rakan winny wszelkie odstawione konie t. j. wskutek wypadku, mianowicie złamanie nogi, wewnątrz i zewnątrz nieuleczalne choroby do dalszej pracy niezdatne, bez różnicy czy mięso na pożywienie dla ludzi się jeszcze nadaje, być u nas zgłoszone. Takie konie nie wolno rzeźnikom, handlarzom i t. d. sprzedawać ani darować.

Tak samo winny być u nas przy bicu natychmiast telefonicznie zgłoszone wszelkie inne porzucone lub zdechłe zwierzęta, jak koń, osiel, zrebę, bydło, cielaki, świnię, kozy, owce i t. d.

Ciała winny być aż do odebrania tak przechowywane, aby skóra nie została uszkodzona.

Nagrodę do 25 zł.

dłaczmy temu przy zamilczeniu jego nazwiska, który tak uchylene się nam na czas poda do wiadomości, abyśmy oprócz skargi prywatnej mogli podobne przestępstwa oddać prokuratorji.

Spółka Rakarska na powiat Chojnice

telefon 296.

Prochowa 8.

Poszukuje
kierownika biura.
Gierszewski
advokat.



Dawno oczekiwana
książka adresowa

Spółki akcyjne w Polsce

do nabycia

w księgarni „Dziennika Pomorskiego”.



Kwit mles. na zamówienie gazety.

Niżej podpisany zamawia w urzędzie pocztowym:

Tytuł gazety	Czas przedpłaty	Abon.
„Dziennik Pomorski”	marzec 1929	2,89 zł.

Gazetę proszę dostarczyć mi do domu, a przedpłatę ściągnąć przez listonosza.

Imię, nazwisko i dokładny adres zamaw.:

Pokwitowanie poczty:

Z odebrania powyższej sumy kwitujemy.

dnia

192

KINO NOWOSCI
We wtorek 19 bm. o godz. 4 i 8:15
Bomba humoru i śmiechu! Humor to zdrowie!
Riff i Raff
jako Strażacy
Tryskający niebywałym humorem, dramat amerykański w 8 akt. W rolach głównych: **Wallace Berry i Raymond Hatton** najwięksi amerykańscy komicy, groźni konkurencji **Pat i Patachon**.
O godz. 4. przedstaw. dla dzieci i młodzieży.
Sala dobrze ogrzana! 365

Jak największy wybór
Tapety
Przeszło 150 gatunków na składzie, od najtańszych do najwykwintniejszych.
Kolekcja okazowa na życzenie.

Lisztewki do tapet, szlaki, (borty) szablony, farby, pokesty, lakiery.

Najkorzystniejsze źródło zakupu.

Drogerja i Handel Farb.

Bracia Hubert właśc. Juljan Hubert

Chojnice, Pomorze.

Gdańska 17

Telefon 219. :: rok zał. 1894.

Kwit mles. na zamówienie gazety.

Niżej podpisany zamawia w urzędzie pocztowym:

Tytuł gazety	Czas przedpłaty	Abon.
„Lud Pomorski”	marzec 1929	1,29 zł.

Gazetę proszę dostarczyć mi do domu, a przedpłatę ściągnąć przez listonosza.

Imię, nazwisko i dokładny adres zamaw.:

Pokwitowanie poczty:

Z odebrania powyższej sumy kwitujemy.

dnia

192

August Müller, jubiler
Chojnice
poleca bogaty wybór
artykułów srebrnych i złotych,
obrączek ślubnych, sztuców
czysto srebrnych, posrebrzanych
i alpakowych. Kryształ białe
i kolorowe, zegarki, pierwszo-
rzędny mechanizm
Rzetelna gwarancja.
Artykuły optyczne - wyroby niklowe i masiężne
Artykuły podarunkowe
Rzetelna obsługa! Niskie ceny!

Przetarg przymusowy

W środę, dnia 20 bm. o godz. 15. sprzedam na podwórzu pedytora Nowego najwięcej dającym za gotówkę:
1 mazyń do szycia,
1 zegar,
90 butelek wina,
12 butelek likieru,
2 obrazy.

Rogowski

Kom. sąd. Chojnice 358

Bacność!

W moim specjalnym warsztacie bućków gumow, każdego gatunku wykonuje się wszelkie reparacje prędko i tanio.

L. Frey

mistrz szewski
Szosa Gdańska 20.

Dziewczyzna,

umiejąca gotować potrzebna od 1. 3. br. 366

Wojciechowska

Rynek.

Porządna

dziewczyzna

może się zgłosić od 1. 3. ul. Człuchowska nr. 11 I. piętro. 637

Meble

wszelkiego rodzaju kompletne i pojedyncze kupuje się najkorzystniej u fachowca oraz gotowe 311

trumny.

Ceny i warunki najkorzystniejsze.

Jan Grzybowski

Brusy.

Maszyna

do gotowania „westfalska”, dobrze utrzymana i dwa używane 361 miechy kowalskie korzystnie na sprzedaż.

Pietrowski

mistrz kowalski - Tuchola

„Smalec”

funt tylko 1.45.

poleca

A. Riedel

właśc. A. Rink

Gdańska 2. 358

Bryczka, sanki i poszorki

na sprzedaż. 364

Bliższe wiadomości:

Hotel Priebe